

„Edinost“

Izšla enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročilo brez priložene naročnine se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 mvč.); levan Trsta pa po 8 stotink (4 mvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnica in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravnništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncerna lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna koncerna lista „Edinost“ v Trstu

Dunajsko narodno misleče dijaštvo.

K članku, priobčenem včeraj pod tem naslovom, želimo napisati nekoliko dodatka.

Radi smo priobčili dopisani nam obrambeni članek in pristaviti nam je, da brez pogoja pritrjujemo mislim, ki so izražene v njem. Odvračati akademsko mladino od javnega delovanja in odrekati jej pravico do samostojnega političnega naziranja, ni le nevarno, temveč tudi skrajno škodljivo. V letih idealnega navdušenja utrjuje se nam znanje in odgajajo kasnejši delalci na narodnem polju. Zato pa tudi res vidimo, da so naši najboljši možje oni, ki so se že v mladih letih zanimali za javno življenje in že kakor akademiki skušali posezati vanje. Mi homo torej vedno z veseljem pozdravljali vsako akcijo slovenske akademične mladine, ki nam bo v dokaz, da se ista še ni pogreznila v ono kozmopolitstvo, v katerem bi jo dandanes mnogi radi videli in katero binas prejal slej privedlo do narodne smrti!

Seveda: nekateri »stari« so nepopoljšljivi. Sami so v svojih mladih letih bili prepričani, da jim gre pravica za posezanje v javnost; svojim naslednikom pa odrekajo to pravico! In vendar se v svetu vse ponavlja in po žilah naših sedanjih akademikov kroži isto tako kipeča kri, kakor je krožila nekde po žilah »starih«. In kamo sreče, da je tako! Le mladina nas more odvrčati od prevelikega, stagnacijskega pouzročujočega konservatizma, ki mnogokrat — kakor vidimo to na narodno-napredni stranki na Kranjskem — iz narodnega radikalizma vodi do narodnega indiferentizma — in v svojih posledicah še do česa nevarnejšega!

Zato smo mi z veseljem opazili znamenito in navdušeno gibanje med slovensko akademično mladino, ko je šlo za slovensko vseučilišče! In smo tudi odobraval, da je narodnomisleče dijaštvo glede nesrečnega kompromisnega predloga izreklo svoje mnenje. Glede oblike, v kateri je bilo storjeno, da se pač govoriti. Nam ni ugajala povsem in želeli bi bili, da bi bile izjave izostale nekatere ostrine, ki so le kvarile celotni utis. Tudi stališče, ki ga je narodnomisleče dijaštvo zavzelo v omenjeni izjavi, kar se tiče župana Hribarja, ne zdi se nam povsem srečno. Prepričani smo namreč, da je župan Hribar — ki je v narodnem oziru integer — s svojim vplivom zabranil, da se

očitno bratstvo Slovencev in nemškutarjev ni proglasilo v Ljubljani za dogmo narodno-napredne politike. Zato proti njemu ves prikriti boj, v kateri je mogel slovenski svet, po nespretnosti onih, ki vodijo ta boj, upogledati povodom letošnje proračunske razprave v občinskem svetu ljubljanskem. Mi bi smatrali torej za nesrečo, ko bi župan Hribar se odrekel svojim vplivnim postojankam, ter smo prepričani, da ravno valed njih zamore sanirati sedanje nezdrave razmere na Kranjskem. To pričakujemo tudi od njegovega rodoljubja. Ko bi se pa vendar motili v v njem, tedaj se — toliko vere imamo vendar še v dobro zvezdo našega naroda — najde prej ali slej drug mož, ki nas privede iz sužnosti kozmopolitizma v obljubljeni deželni nacionalizma, v kateri ne bo razlike med liberalci in klerikali, temveč jedna sama družina za narod požrtvovalno delujočih mož.

Za hrvatski jezik na navtični šoli v Istri, za ustanovo obrtnih nadaljevalnih in strokovnih šol v Istri in za uvedbo hrvatskega in slovenskega jezika na državni obrtni šoli v Trstu.

Poslanec Spinič in tovariši so v seji zbornice poslancev dne 14. aprila stavili nastopno interpelacijo do ministra za nauk:

Z ozirom na resolucijski predlog posl. Spinič, stavljen v XI. sesiji 1895 k poglavju 9, naslov XX, in z ozirom na tozadevni, v proračunskem odseku stavljeni in od visoke zbornice vsprejeti predlog, tičoč se vsprejema hrvatskega jezika kakor učnega predmeta na navtiških šolah in osnuija pripravljanih razredov za navtične šole s hrvatskim učnim jezikom v pripravnih krajih ob obali kvarnerskih otokov in polotoka istrskega, in vspricho okolnosti, da niti na jedini navtični šoli v Istri, v Lošnju malem, ni uveden hrvatski jezik kakor učni predmet, niti se ni osnoval ni en pripravljani razred za navtične šole s hrvatskim učnim jezikom, in da bi bili za take razrede — kakor je bilo povdarjano v govoru omenjenega poslanca dne 11. junija 1895 — pripravi kraji: Baska na otoku Krku, Volosko-Opatija in Medulin na istrskem polotoku;

šilih dni ter vzbujala v njeni duši grenke spomine na nekdanje gospodstvo. Sto prizorov iz boljšega življenja jej je švigalo po glavi. Skoro kesala se je, ali bilo je prekasno.

V tem je služkinja naznanila Topolkoviča. Klara je skočila hitro po koncu ter si obrisala oči. Čuvši glas tega imena sti jej oči zasijali. Došlec je stopal, klanjaje se proti gospodinj, in prijel jo za desnico, katero je poljubil. Potem je položil svoj klobuk na mizico in se povsem nebržno spustil poleg nje na divan.

»Kako Vam služi zdravje, milostiva gospa?«

»Nekaj me glava boli, sicer dobro, prijatelj,« je odgovorila gospa po sili.

»Ali Vaši oči sti rudeči, Vi ste jokali. Kaj Vam je?«

»Nič, nič!«, je rekla gospa.

»Ne, ne, recite mi, kaj je! Jaz želim vedeti to, Klara!«

Gospa se ni odzvala njegovemu pozivu, marveč se je obupno vrgla z obrazom na vzglavje divana ter začela glasno ihteti.

Topolkovič je, nekaj časa mirno motril jokajočo ženo. Slednjič jo je privzdignil ter rekel prijaznim glasom:

dalje, z ozirom na to, da v Istri obstoji ena obrtna nadaljevalna šola s hrvatskim učnim jezikom, ona v Kastvu, in ker bi bile jako potrebne za razvoj prebivalstva še druge take šole, kakor n. pr. v Buzetu, okraja Koper, v Medulinu, okraja Pulj, s hrvatskim, v Dolini ali Dekani, okraj Koper, in v Podgradu, okraj Volosko, s slovenskim učnim jezikom, ali strokovne šole za obdelovanje lesu, n. pr. v Munaš in v Klani, okraj Volosko, in strokovne šole za obdelovanje kamena n. pr. v Kastvu, okraj Volosko in v Marčani, okraj Pulj, vse s hrvatskim učnim jezikom;

in slednjič z ozirom na to, da za vse Primorje te polovice monarhije obstoji le ena državna obrtna šola, ona v Trstu, in da na istej, da-si jo obiskujejo tudi gojenci hrvatskega in slovenskega jezika, hrvatski oziroma slovenski jezik niti učni predmet ni, in bi bilo — kakor je bilo povdarjano v omenjenem govoru — prav in pravično, da bi se učil ta jezik,

si dovoljujejo podpisani staviti vprašanje do njegove ekscelence za nauk in bogočastje:

Je-li njegova ekscelence pri volji, čim prej ukreniti potrebno:

1) da se, izvedši sklep visoke zbornice, na jedini v Istri obstoječi navtični šoli vsprejme hrvatski jezik za sedaj vsaj kakor učni predmet in se primernih krajih te dežele zasučujejo pripravljani razredi za navtične šole s hrvatskim učnim jezikom?

2) da se v mejni grofiji Istrski zasnujejo obrtne nadaljevalne in strokovne šole s hrvatskim oziroma slovenskim učnim jezikom, izlasti za obdelovanje lesu in kamena?

3) da se hrvatski in slovenski jezik uvede kakor učni predmet na državni obrtni šoli v Trstu?

Na Dunaju, 14. aprila 1902.

Politični pregled.

V Trstu, 22. aprila 1902.

O položaju. Sodilo se je, da že v včerajšnji seji zbornice poslancev pride do odločitve v vprašanju državne subvencije mestu praškemu. To pričakovanje se ni uresničilo. Sploh so prišli včeraj le trije govorniki do besede. Mej temi je bil tudi Čeh. Kaftan. Njegova izjava je bila zelo važna, ker potrjuje domnevanje, da bodo Čehi, ako subvencija pade, izvajali skrajne posledice. — Poslanec

Kaftan je rekel: »Če subvencija v Prag pade vsled netolerancije Nemcev, potem bi bilo s potrpežljivostjo naroda češkega pri kraji, in njega zastopniki bi vedeli, česa imajo pričakovati od te zbornice in — od te države!« V teh zadnjih besedah je izražen usoden memento, vspricho katerega tudi gospod Koerber — kraj vsega svojega nemškega nacionalnega razpoloženja — ne more ostati indiferenten. Čehi bočajo torej, ako pade subvencija, izvajati posledice, ki ne bi bile le začetkom hudemu poojstrenju parlamentarnega položaja, ampak bi moge vplivati tudi na razpoloženje naroda nasproti državi sami! To pa je perspektiva v bodočnost, katere ne bi hotel odpirati tudi najbolj nemški minister Avstrije, ako si že noče prav krčevito zatiskati oči pred dejstvom, kaj pomenjajo dežele češke krone za obstanek monarhije in za jamstvo nje bodočnosti in — neodvisnosti. Gospod Koerber menda ni v zmoti in si je na jasnem, kaj bi pomenjalo to. Pa tudi tolike lahkomišljenosti si ni lahko misliti pri avstrijskem ministru, da bi — čeprav spoznavši vso težo izjave, kakoršnja je Kaftanova — nadalje plesal lahkkih nog na toli vročih tleh.

Po takem moremo umeti krčevite napore g. Koerberja, da bi pregovoril nemške stranke, naj ne napenjajo strune do skrajnega z odklonitvijo subvencije mestu praškemu.

V prizadevanju Koerberjevem je gotovo — kakor smo že izvajali — iskati vzroka, da so se tudi Italijani premislili in da bodo glasovali za subvencijo praško. Kajti ni nam možno misliti, kolikor jih poznamo, da bi bili sami prišli do boljšega spoznanja. V kolikor ni vplivala nanje že decidirana izjava Koerberjeva sama, pa jo je podkrepilo bržkone spoznanje, da se ne zamerijo Nemcem, ako bodo glasovali za praško subvencijo. Po spremembi v laškem taboru je vsakako soditi, da bo praška subvencija vsprejeta s precejšnjo večino. To ne le zato, ker so se jej šanse zboljšale po prirastku italijanskih glasov, ampak še posebno zato, ker je sprememba fronte v italijanskem taboru znamenje, da bo tudi opozicija v precejšem delu Nemcev le manever na videz.

Utis v tem hipu je torej na splošno tak, da si je g. Koerber izbarantal pri Nemcih rešitev iz zadrege, da ne dobe Čehi povoda za izvajanje tistih skrajnih posledic, katere je napovedoval posl. Kaftan! Proroki pa nočemo biti, čeprav je morda že prišlo ali pride danes do glasovanja. V dunajskem

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šena, prevel M. C. t. d.

V.

Klara ni odgovorila ničesar. Te suhe strahovite besede starega moža so jej zadele v pamet, dušo in erce tako silovito, da ni mogla zbog groze spregovoriti niti besede. To je bil torej tragični zaključek njenega veličja! Danes je še stala hiša Dobraničeva, danes še žive vsi spomini nekdanjega sjaja, jutri pa se pogrezne vse to v pozabnost, ljudje pozabijo to ime, in ako se ga bodo spominjali, bo to samo sramota, a glavna Klara, hči staroplemiškega roda, uzor vseh pomodnih dam, želja vseh gizdalinov, slavna ta Klara završevala bo svoje dni neveselo v sobici pod streho. Ne rekši ničesar, je odšla v svojo sobo ter se vrgla na divan. Silne solze so jej privrele iz tistih oči, ki so nekdanj vedele samo za smeh; mamljive te oči blodile so sedaj po puščavi zgubljenega življenja in vsaka stvarica, ki se jej je v tem hipu usilila pred oči, spominjala jo je pro-

»Vi torej imate prijateljskega zaupanja do mene? Eh, če že nočete Vi, pa moram jaz govoriti.«

Žena je privzdignila glavo začudena.

»Da, da,« je nadaljeval bogataš, »nisem pričakoval od Vas takega nezaupanja. Dopustite, da jaz rešim to zagonetko Vaših objokanih oči! Gospod Dobranič je, kakor čujem, v finančijelni zadregi. Najprej so ga stavili v pokoji, zatem so ga pritislili upniki — — —«

»Kdo Vam je povedal to?« je planila gospa kakor užaljena.

»Dosti je, da vem, a jaz vem, da je to živa resnica.«

»Je, oh, je! To je strašno!« je potrdila Klara obupno.

»Prijetno ni to nikakor, to priznavam. Jaz sem mej tem vedel že več časa, da se bliža katastrofa; nu, kakor sem delikaten, nisem hotel nič omeniti o stvari. Ne umejem pa, zakaj ste mi Vi zatajili to? Kakor smo intimni, ne bi smelo biti med nami nobene tajne. — Zdi se mi, da me ne amatrate tukim prijateljem, kakoršen sem Vam v resnici.«

»Jaz Vas ne umejem prave.«

»Vi veste dobro, da sem bogat, da sem bogatejši, nego-li morda mislite. Z druge strani ste menda prepričani, da želim vse dobro Vaši hiši, da, moj trden sklep je, zvezati se z Vašo rodbino. Jaz, ki sem samovaje potratil toliko let življenja, prispel sem do te dobe, ko človek hrepeni po hišnem miru, po domači udobnosti, ki je odrešena samsen. Jaz sedaj faktično živim na ulici, v gostilni, ali v tujih hišah, doma pa samo apim. Vidite, to mi že postaja zoperno. Vem, da me Lucija ne bo ljubila kakor ideal — kakor svojega plesalca. Nu, potem, ko je Vladimir umrl, si ni nikdo prisvojil njenega srca, vsaj živ ne, a mrtvega tekmeča se ne bojim ni malo. Vrhu tega bo deklica menda toliko pametna, da se uda v to zvezo, ako jej razložite, da Vam grozi propast in da le ona more rešiti svoje stariše sramote. Njeno sree je od naravi mehko, a tem mehkeje sedaj, ko je je žalost silno pretresla. Pod tem pogojem prevzamem Vaše dolgove, za slučaj smrti zapišem Luciji vse imetje, a stanovali in gospodarili bomo skupno. Mislim, da Vam bo po volji ta arrangement.« (Pride še.)

parlamentu je aprilsko vreme, to pa se rado vspreminja od hipa do hipa.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — Finančni minister je predložil zbornici sklepni račun o državi upravi v letu 1900. Po prečitavanju došlih spisov je zbornica prešla k nadaljevanju proračunske razprave in je vzela v pretres naslov »splošna uprava blagajna in novčanstvo«.

Posl. dr. Skedl je izjavil, da Nemci iz Bukovine popolnoma podpirajo zahteve Nemcev na zapadu monarhije, ker so prepričani, da je njih osoda odvisna od osode zapadnih Nemcev.

Posl. dr. Kaftan (Čeh) je odbijal trditve, da je subvencija Pragi odkupnina za obstrukcije. Naj bi Češki podelili politično samostojnost, potem bi ista sama iz svojega pokrivala vse svoje potrebe in ne bi jej trebalo prositi miloščine pri državi, temveč bi še ona sama rada podpirala druge uboge kronovine. Govornik je očital Nemcem politiko sovraštva. Ako bi v sled nestrpnosti Nemcev subvencija Pragi ne bila vsprejeta, potem bi bila potrpežljivost češkega naroda izčrpana in njegova zastopniki bi vedeli, da od te zbornice in od te države nimajo ničesar pričakovati.

Posl. dr. Byk je slikal slabe finančne razmere občin in je izjavil, da stoji njegova stranka na stališču, da treba pomagati prej velikim mestom in potem še le malim, v sled česar bi bilo nelogično postavljati se proti subvencijam velikih mest. Razprava se je tu pretrgala, na kar je železniški minister odgovarjal na razne interpelacije.

Nemci med seboj. Ostdeutsche, to so Wolfcevi, in Alldutsche, to so Schönerjanci, torej same ptice istega gnezda, istega perja in istega petja so sedaj v najhujšem boju med seboj.

Kjer so zbrani ostdeutsche, slikajo Wolfa kakor posebljenje vseh nem. čednosti in pošiljajo svoj anathema nad Schönererja. Kjer so zbrani alldutsche, se pa godi viceversa. Tako je društvo »Alldeutscher Verein für Ostmark« na Dunaju včeraj vsprejelo resolucijo, v kateri imenujejo Wolfceve škodljive nemške stvari in jim očitajo »nesramen ulom« v vsenemško območje. Zajedno imenuje resolucija Schönererjev nastop proti Wolfu — »charaktervoll«.

To ljubeznjivost »alldutscher« kvitira glasilo Wolfovo z nastopnimi opazkami: »S tem sklepom, polnim pobalinstva, bahaske prevzetosti in polnim tiste razdraženosti, v kakoršajo drži špekulantje zapadajo tikom pred polomom, se ne bomo bavili podrobno.«

Tako se slikajo eden drugega. In na tem ni dvomiti, da se poznajo eden drugega. Ako je med Nemci še kaj ljudij, ki se znajo sramovati, si morajo misliti o ostdeutsche in alldutsche... dass sie alle beide stinken.

Maščevanje grofa Khuen-Hedervary-a. Mi smo že ne davno temu z ozirom na dejstvo, da je praški »Politiki« za branjeno prihajanje v dežele ogrske krona pritrđili mnenju, da imamo tu posla s činom maščevanja grofa Khuen-Hedervary-a. Sedaj pa pišejo »Obzoru« iz Budimpešte: Na predlog, oziroma prošnjo hrvatske vlade je minister trgovine z naredbo od 29. marca t. l. št. 21828 odredil, da se »Politiki« vzame pravica poštnega odposiljanja v Hrvatsko in Ogrsko radi tega, ker hoté krivo prikazuje obstoječe državno-pravne odnose med Ogrsko in Hrvatsko, kakor tudi radi »zlobnih napadov naperjenih proti vladi kraljevine Ogrske ter vladi kraljevine Hrvatske in Slavonije«.

»Obzor« pripominja: Res prava fotografija »liberalnih oblastev« in »pacifika-torjev«!

Nemiri v Helsingforsu. Iz Kodanja poročajo, da so se v glavnem mestu Finske (ruska pokrajina), v Helsingforsu, dne 18. t. m. dogodili veliki nemiri, ker je ljudstvo nasprotno novemu redu glede vojaške službe. Na nabor da je prišlo samo 60% od onih, ki so bili pozvani. Pred senatnim poslopjem se je bila zbrala velika množica ljudstva, ki je demonstrirala in je z vpitjem hotela preprečiti naborni akt. Množica je dejanski napadla policijskega komisarja, kateri se je težko ranjen zgrutil na tla in bi ga bila gotovo ubila, da mu ni prišel na pomoč stotnik Maksimov. Na poznejših epopadih z redarji je množica vrgla na tla nekega redarja in ga močno poškodovala. Moralo je priti na pomoč tudi vojaštvo, katero pa ni rabilo orožja, temveč le biče, da je raz-

gnalo množico. Množica je metala tudi na kozake kamenje, kose železa in druge predmete, ter ranila več vojakov, med temi jednega smrtno. Pozneje je bilo ranjenih še šest redarjev, jeden častnik in jeden podčastnik. Kljub vsemu temu pa niso rabili vojaški niti pušk niti sabelj, ter so napravili red, ne da je bilo treba žrtve.

Tu imajo bliščeč primer oni, ki ob vsaki priliki mečejo blato na rusko državo.

Tu je bilo toliko vojakov in redarjev težko ranjenih in nekateri celo smrtno, v neki drugi državi pa, ki se boče prištevati visoko civiliziranim, doživeli smo, da se je streljalo na demonstrirajočo množico, da si je bilo gotovo tisočkrat manje povoda za to, nego o izgreduh v Helsingforsu.

Kljubu temu pa bodo sovražniki Slovanstva še nadalje pisali o barbarizmu... Rusije!

Tržaške vesti.

Pogreba pok. Josipa Pertota se je udeležila velika množica ljudstva; izlasti je došlo veliko posestnikov iz Rojana in Barkovelj. Do cerkve v Rojanu, kjer je bila sv. maša, in potem do Barkovelj je vodil kondukt župnik Jurizza ob asistenciji 4 duhovnikov, v Barkovljah župnik Kjuder, a asistiral sta mu župnik Martelanc a Proseka in župnik Jurizza. V cerkvi in na pokopališču so peli peveci društev »Adrije« in »Zarje«. Koliko ljubezni je užival pokojnik, je bilo videti v cerkvi barkovljanski in na pokopališču, kjer ga ob pevanju žalostink ni bilo očesa, ki ne bi se solzilo. V tem zares srčnem sočutstvanju more biti žalujoči rodbini najboljša tolažba.

Dr. Matija Murko, o katerem smo že sporočili, da je imenovan rednim profesorjem slovanskega jezikoslovja na vsenčilšču v Gradeu, se je rodil dne 10. februarja 1861. l. pri sv. Vrbanu nad Ptujem ter je obiskoval gimnazijo v Ptuju in Mariboru. Leta 1886. je bil sub auspiciis imperatoris promoviran za doktorja modroslovja. Potem je v svrhu študij mnogo potoval, izlasti po Rusiji, kjer je bival opetovano po delj časa. S početka se je posvetil germanistiki. Spisal je mnogo znanstvenih razprav in feljtonov v slovenskem, češkem, hrvatskem, ruskem in nemškem jeziku. Zadnji čas je bil zaseben decent na vsenčilšču na Dunaju in istodobno profesor ruskega jezika na orijentalni akademiji istotam. On je dopisujoči člepa raznih znanstvenih društev, izlasti tudi jugoslovanske akademije v Zagrebu.

Dr. Murko uživa kakor izbrani poznavalec slovanskih jezikov in duševnega življenja ter razmer slovanskih narodov najboljši glas tudi v nemških učenjskih krogih.

Nekdaj in sedaj. Pišejo nam: Nekdaj smo se mi tržaški delavci zbirali v celih masah v naših delavskih društvih. Tam smo čitali razne liste, smo se razgovarjali o tem in onem in smo se osobito o volitvah v odbore razdelili v dve in več skupin z namenom, da na čelo našim društvom spravimo cvet našega delavstva. Bilo je tudi — kar je povsem naravno — spopadov in napadov, toda naša društva in naša narodna stvar so imela od teh domačih bojov najlepših vspehov.

Poprej ne poznajoči volilnih spletek, smo z našimi volilnimi boji »na drobno« pridobili toliko, da smo danes mej najboljšimi agitatorji ob času raznih političnih volitev.

Danes je ta stvar zadobila povsem drugo lice.

Danes je postal redkejši delavec, ki bi se še tako intenzivno bavil z našimi delavskimi stvarmi, kakor smo to delali mi starejši delavci! Res je sicer, da imamo danes v Trstu in okolici nad 40 raznih društev, mej tem, ko smo jih imeli nek daj le dobro desetorico, ali je pa tudi res, da nas je danes mej probujenimi nerazmerno več, nego nas je bilo v prejšnjih časih!

Mej tem, ko smo svoječasno nadzorovali vsaki korak, ki so ga storili društveni odbori in smo iste obilokrat klicali na red, ako se nam je zdelo, da se ne vrše društveni zakoni, smo danes povsem apatični, puščajoči na strani vsako umešavanje v društvene stvari.

Niti za volitve v odbore se ne brigamo več, da si bi to, ako bi se udeleževali volilnega gibanja, mnogo koristilo onim mladim ljudem, ki nimajo še niti pravega pojma o volitvah.

Zato prosimo svoje tovariše: opustimo zopet sedanje brezbriznost in nastopimo staro

pot! Brigajmo se nekoliko več za svoj zalogaj, ki ga znašamo v naša društva in ne govorimo, da je vse v redu ter da že naredijo tudi brez nas!

Mi priznavamo, da je res vse v najlepšem redu in da so naši žulji povsem v zanesljivih rokah, ali naša dolžnost je vendar, da se vsi prepričamo osebno in na licu mesta o stanju društvenih stvari.

Premnogokrat se dogaja, da so v kakem društvu premenili društvena pravila. O takih prilikah bi moral biti navzoč sleherni člen istega društva, kar se pa, žalibog, le redko dogaja. Pač pa prihajajo radi posamični členi protestirat potem, ko so bili neljubo prizadeji po kakšni spremembi! Taki prepozni protesti seveda ne pomagajo nič. Nekoliko več življenja v naših društvih (delavskih) bi istim gotovo le koristilo!

Gg. kapelanom pri sv. Jakobu. Pišejo nam: Ko sem te dni stal pred hišo konzumnega društva pri sv. Jakobu, pred stopnicami glavnega uhoda v cerkev, ter se razgovarjal s svojim prijateljem, hitel je mimo naju jeden gospodov kapelanov se sv. Potopnice. Pokleknila sva in počastila najsvetejšo, kar je, več ali manje, storila tudi druga množica ljudstva.

Nekoliko korakov od naju pa je stala gruča 15—20 italijanskih podanikov, ki so menda pričakovali svojega — ako smem tako reči zavoljo lepšega — kosila, ki ga jim pripravljajo v tamošnji ljudski kuhinji. Ta gruča laških podanikov se niti zmenili niso za svečenika, hitečega z Najsvetejšim, ter so dalje pušili iz svojih pip, se razgovarjali in smejali tudi v hipu, ko je zvonček naznanjal, da nesejo mimo Gospoda.

Vide to, je prišel k oni gruči neki drugi kapelan, pa tudi njemu so se polentarji smejali v lice. Zanimivo pa je, da je ravno ta kapelan sicer najhujši branitelj teh polentarjev, da trdovratno prezira nas Slovence in da je jeden najhujših pristašev italijanizacije v cerkvi. Dobro je bilo, da je moral ob naši navzočnosti gledati, in da torej ne more tajiti, kaj za zmore tista proslavljena 2000-letna cultura! Videl je na svoje oči in priti bi moral do zaključka, da pri sv. Jakobu treba tudi italijanskih svečnikov, ne pa politikov-italijanizatorjev v svečeniški halji!!

Italijani naj bodo le, ti gg. kapelani, nikdo jim ne šteje tega v greh; ali italijanizatorji ne smejo biti! Nasilno ali zvijačno raznarodovanje je nemoralno vsikdar tudi na posvetnih krajih, kamo-li v cerkvi!!

Slov. Narod se je v svoji sobotni številki zopet po svoji lepi navadi, zagnal v nas z najprostejšimi posvkami radi članka o slovenskem gledališču v Ljubljani, kateri članek je bil priobčen minolega tedna v našem listu.

Sleheri objektivni čitatelj je mogel spoznati takoj, da članek naš ni involviran nikakega napada na narodno-napredno stranko, kamo-li da bi mu bila tendencija naperjena proti slovenskemu gledališču! Nasprotno: mi smo priznavali izrečno, da narodno napredna stranka vzdržuje gledališče. A ravno to označamo mi kakor zlo, ker vemo, da ena sama stranka ne more nositi tolikega bremena! S povdarjanjem tega hočemo le koristiti zavodu!! Seveda smo bili mi že v naprej prepričani, da bo »Slov. Narod« iskal v dotičnem članku le pretvezo, da zamore zopet prav po gorjansko mahitati po nas.

A ravno sedanja kriza dokazuje, kako prav imamo mi.

Na drugo očitjanje, da nas ni nikdo poklical govoriti o ljubljanskem gledališču, konstatujemo, da smo bili že večkrat in od uglednih članov narodno napredne stranke ne le naprošeni, ampak naravnost pozvani, naj govorimo o tej stvari! Pa tudi če bi nas ne bil naprosil ali pozval nikdo, ostaja vendar naša pravica — kakor slovenskega glasila — do govorjenja neoporečna in si je ne dajamo kratiti od nikogar! Kakor ni nam navada, da bi mi kateremu drugemu slovenskemu listu hoteli predpisovati, o čem sme in o čem ne sme pisati, tako tudi mi ne dovoljujemo nobenemu listu, da bi si prisvajal to pravico in nam hotel vezati roke.

Na izvajanja našega dopisnika pa odgovarja »Slov. Narod« se sledečimi »argumenti«: »prismojena tržaška »Edinost«: »vodena mnenja«, za koje je tu pri nas nikdo vprašal ni«; »teh tržaških zaprnosti smo sili do grla«; »te otročje neanlosti« itd. itd. »Slov. Narod« se je iz vseh naših dosedanjih polemik lahko prepričal, da se, kar se tiče tona, nikakor ne mislimo spustiti

znjim v tekmovanje in mu na tem polju zadovoljno prepuščamo krvavo zasluženost prvenstvo.

Ali mogel se je prepričati tudi še o nečem drugem, o tem namreč, da se vara prav temeljito, ako misli, da nas s takim tonom prisili, da obmolknemo. Zastonj ves trud s — cepcem!

Zopet smrad in nesnaga. Pod tem naslovom nam pišejo: V minolem tednu ste bili objavili sporočilo o sramotnem stanju, v kat. rem se nahaja ulica Molin a vento. — Oprostite, predaleč ste se potrudili. Mi prodajalec s trga pri »rudečem mostu« smo se morali kar smejati, izvedši, da vaši poročevalci hodijo »vohat« po vseh stranskih ulicah — kje bi zaledili kako cvetko »vrlega« mestnega gospodarstva! Res ni trebalo iskati daleč, ko imate — slabega tudi veliko bližje. K nam, oziroma na naš trg v sru mesta ne prihaja živa duša, ki bi si ogledala naš vodnjak — brez vode! Mesto vode, katero si moramo, kadar jo rabimo, kupiti, ali nositi s saboj — imamo v našem vodnjaku vse polno — predmetov, ki spadajo v stranišče in ki širijo, ko je začelo pripekati solnce, take parfume, da nas kar duši. Ni dovolj, da plačujemo ogromne tržne takse (nekateri celo nad 60 kron letnih!) in da nam za vse to ne preskrbe toli potrebne vode — ne, vrhu tega nas puščajo še v groznem, nezasišanem smradu!

Potem pa naj reče kedo, da eumoristi skrbje za naše in sploh tržaških meščanov — zdravstveno stanje! Sramota je tako gospodarstvo!

Dr. Krstić obsojen pred tržaškim porotnim sodiščem. Kakor smo že včeraj omenili na kratko, odgovarjal je znani dr. Krstić, urednik zloglasne »Prave Naše Sloge«, včeraj pred tukajšnjo poroto radi razžaljenja časti potom tiska.

Razpravi je predsedoval svet. Pederzoli; sodnika sta bila Crusiz in Mosche. Tožitelja Ivana Podmenika je zastopal odvetnik dr. Stanič, obtožene dr. Krstića pa je branil odvetnik dr. Savo.

Iz obtožnice je posneti, da je bil dr. Krstić obtožen radi zločina razžaljenja časti potom tiska, ker je v svojem glasilu »Prava Naša Sloge« priobčil več člankov, ki so na delniku policije v Voloski, Iv. Podmeniku, očitali kaznjiva dejanja.

Po prečitavanju obtožnice je dr. Stanič začel govoriti v slovenskem jeziku, v sled česar je nastal jazikovni intermezzo, s katerim se hočemo še posebej baviti.

Prečitali so se potem inkriminirani članki iz Krstićevega lista. V jednom članku se očita Podmeniku, da je pred štirimi leti kakor načelnik orožniške postaje ukradel neko palico, vredno preko 20 glđ. V drugem članku pa dr. Krstić pozivlja Podmenika, naj ga toži, ker sicer da on ovadi njega (Podmenika.)

Iz razvoja razprave je bilo dokazano, da so bila Krstićeva očitjanja neosnovana. Vse poročilo v »Pie.« pa je vendar tako tendenciozno pisano, da bi človek, ki bi hotel verjeti temu poročilu, moral biti prepričan, da so bila ona očitjanja popolnoma opravičena.

Branitelj obtožene, odvetnik dr. Savo, je hotel vso stvar spraviti na politično polje ter dokazati, da je obtoženece tako postopal le iz navdušenja za laško stranko. Branitelj Krstićev je hotel s tem vplivati na laške porotnike, da bi izrekli sodbo, ugodno za dr. Krstića.

Zastopnik tožitelja, dr. Stanič, pa je v temljitem in briljantnem govoru dokazoval, da razprava ni potrdila tega, kar je Krstić v svojem listu pisal o Podmeniku ter da pred sodnijo se ne pozna razlike narodnosti, marveč smo pred zakonom vsi jednaki. Apeliral je na inteligentnost in poštenost porotnikov, kateri naj se svojim verдикtom dokažejo, da se more laški narod uspešno bojevati proti svojim nasprotnikom tudi brez pomoči takih individuov, kakor je Krstić.

Porotniki so se res pokazali vzvišene nad strankarskimi boji in so skoraj jednoglasno priznali Krstićevo krivdo.

Sodni dvor je na podlagi tega verdikta obsodil Krstića na 3-mesečen zapor, poostren z jednim postom na mesec.

Stavka v ladijedelnici »S. Marco«. Včeraj zjutraj zapustilo je delo v ladijedelnici »S. Marco« dalnjih 300 delavcev, ker vodstvo ni hotelo ustreči njih zahtevam, da nes zjutraj pa poleg tega še 150 kotlarjev.

Obrotni nadzornik, inž. Cogliolina, je baje obljubil, da bo posredoval med stavkujočimi in vodstvom ladijedelnice.

Lunin mrk. Danes zvečer bo možno opazovati na našem nebu lunin mrk, ki prične ob 6. uri zvečer in bo trajal do 9³⁰/₄ ure zvečer.

Nesreča na gradnji železnice. Danes ponoči pripeljali so v tukajšjo mestno bolnišnico 40 letnega Antona Piastro, kateri je ponesrečil na gradnji železniške proge Buje-Poreč. — Irevnil se je namreč nanj voz materijala, ki ga je popolnoma pokril. Ko so ga tovariši po polurnem delu odkopali, tožil je, da čuti velike bolečine v trebuhu.

Dražbe promišlin. V sredo, dne 23. aprila ob 10. uri popoldne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe promišlin: v ulici Pesa št. 2. in v ulici S. Giovanni št. 7, oprema v zalogi, hišna oprava, tehtnice in razna vina; v ulici Giulia št. 35, tiskarski stroji; v ulici S. Francesco št. 16.b, hišna oprava, podobne in šivalni stroji; v Rocolu št. 661, omara; v ulici S. Giovanni št. 4 moka; na trgu Scuole Israelitiche št. 2. in v ulici Irene št. 6, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 17⁵/₅ ob 2 uri popoldne 23.7 C[°] — Tlakomer ob 7. uri jutraj 765.8 — Danes plima ob 9.58 predp. in ob 9.8 pop.; oseka ob 3.34 popoldne in ob 3.14 popoldne.

Društvene vesti.

»Lepa Vida«. Dramatični odsek pevskega društva »Adrija« v Barkovljah je sklenil preložiti II. predstavo »Lepa Vida«, naznanjeno za prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m., na nedeljo dne 4. maja in sicer ozirom na to, da na isti dan priredi »Dramatično društvo« v Trstu v gledališču »Armonia« opereto »Čevljar-baron«. Toliko na znanje sl. občinstvu.

Za možko združnico sv. Cirila in Metodija v Trstu. Lg. Hanibal Škerl mesto udeležbe na koncertu bratovščine sv. Cirila in Metodija daroval 1 K.; kegljači nabrali med seboj dne 4. t. m. 13 K. — Srčna hvala!

Blagajništvo.

Delavsko konsumno društvo pri sv. Jakobu v Trstu uljudno vabi vse svoje združnike na občni zbor, ki se bo vršil dne 4. maja t. l. v prostor h Ciril-Metodijeve šole pri sv. Jakobu z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju v prošlem upravnem letu. 3. Čitanje, pojasnilo in odobrenje letnega računa. 4. Preosnova združničnih pravil. 5. Žalje in nasveti udov. (Predlogi, o katerih se ima na glavnem zboru sklepati, morajo biti doposlani ravateljstvu najkasneje 5 dni pred zborovanjem in morajo biti podpisani vsaj od 7 združnikov. 6. Volitev novega odbora in nadzorništva.

Odbor.

Vesti iz Kranjske.

* S Kranjskega. Gospod urednik! To je že stara pesem, kako se lasamo na Kranjskem med seboj. Naši nemški sodeželani so nas lahko veselili — in svojega položaja tudi. Pomislite: n. pr. na c. kr. glavar. je občevalni jezik nemški, slovenski pa le tedaj, kadar občejuje s kmečkimi strankami, ali s kakim narodnim — prenapetostem. Na sod sčih je malo bolje. Ljubljana je po mšljenju sicer napredno-slovenska, a po vnanjosti konservativna in še vedno — prenemška! Na višjih uradih, kakor je n. pr. na deželni vladi, ni da bi govoril o slovensko rešenih ulogah. Morda ima baron Hein dobro voljo, a s tem nam ni pomagano. Schwegel in dr. Schaffer sta gotovo liberalca! Njiju liberalizem pa se nehuje tam, kjer bi trebalo Slovanom dovoliti enakopravnost. — Tu jima že začena nemška Gemeinbürgerschaft. In ta dva možaka sučeta zastavico na strehi deželne politike tako, da sta vedno v večini!

Mi se pa lasamo.

Politična zrelost je že tako na — dozdevnem vrhuncu, da bomo skoro že vole in krave na semnju ločevali po političnem prepričanju — njih gospodarjev! Vse, vse diši po politiki. Ako zaradi tega ni zanimanja za prve narodne zavode, ki n. pr. še nimajo tako utrjenega stališča kakor »Slov. Matica«, ali naj se zato nehamo lasati?! Saj nas Nemci že prosijo za podporo svojemu gledališču! Kranjska »šparkasa« se pa smeje.

Propada deželno gledališče. »Mohorjeva družba« ne napreduje, raste pa — naše lasanje!

Ljudstvo na Kranjskem se v tej divji gonji demoralizuje kolikor je sploh mogoče govoriti o tem, ker je po nekd izobrazba uprav — nikakoršna. Mi se lasamo, in neuko ljudstvo — pije žganje! In pije v a-s-e slabe izglede! Ponekodi zaupa še duhovniku, drugod imponujočemu kapitalu, a največ nikomur! Ko bi verovalo že samemu sebi! O, za to je še daleč, vedno dlje.

Narodno se najnižja masa ne zaveda pravi nič. Za socializem ni zdela že vsled premale naobrazbe. Zato se mi zdita obe vrsti socializma — goli humbug. A katoliško-narodna stranka — celo ljubi pohlevne ovčice. Neuki človek pa ni vedno in povsod pohleven! Marveč le boječ do razdraženosti, a pozneje — zver.

Naši naprednjaki se niso nikdar brigali za ljudske mase, pa si za to tudi niso znali pridobiti zaupanja v najnižjih slojih. Napredna stranka pomenja v nas neko elito, kateri neuki narod ne zaupa, ker se je — boji! In prav nič ni upanja, da bi se stranki razširilo polje delovanja.

Stranka bi morala postati prava narodno-demokratska stranka, prijeti nižje sloje za roko in jim pomagati iz kreppljev — ne samo »klerikalnih posojilnic«, ki res niso povsod koristne in uzorne, marveč tudi pomagati iz splošne bede.

Ali bi bilo to tako težavno, ko ima stranka v rokah dva taka denarna zavoda kakor sta banka »Slavija« in »Mestna hranilnica ljubljanska«. Ima tudi vrlih mož, ki jih vsi poznamo.

Le politično zreli narodi si lahko privoščajo politične razlike do skrajnosti: to pa tudi njim ne pomaga iz splošne bede. Neutajljiva pogoja obstanka pa sta: ljubi kruhek in gotova stopinja izobraženosti!

A koliko tega še manjka v nas?

* Odprta groba. V soboto je umrl v Kandiji pri Novem mestu gospod Fran Pintar, posestnik, starosta »Dolenjskega Sokolca«. Pokojnik je bil značajan rodoljub.

V Toplicah na Dolenjskem je umrl župnik Janez Babnik.

* Občinske volitve v Ljubljani. Včeraj so se vršile volitve za III. razred. Izvoljeni so bili kandidatje narodno-napredne stranke. Udeležba je bila pičila.

* Socialni demokratje v Ljubljani proti narodno-napredni stranki. Predvčerajšnjim so imeli socialni demokratje v ljubljanski kazini shod, na katerem se je — kakor pravi »Slov. Narod« — mnogo zabavljalo na občinski svet. Govorili da so le o tem, česar občinski svet ni storil, o tem pa, kar je storil, ni nihče govoril.

Iz »Slovenca« pa posnemamo, da so mnogo zabavljali proti — narodno napredni stranki in da je eden govornikov, ki se je predstavljaj kakor kandidat za občinske volitve, naravnost izjavil, da, izbiraje med liberalcem in klerikalcem, bo vsikdar raje volil klerikalca, liberalca pa nikdar!

Zabeležiti pa treba, da je bil poročevalcem zopet tisti znani socialni demokrat in nemškutar K. Linhart, ki da je izjavil, da proti sedanjemu občinskemu svetu veljaj brezobzirnost in kmalu da pade ta trdnjava!

Kmalu bi nam bilo nekaj vôle na addresso narodno-napredne stranke..... pa smo naredili raje par pičice, prepričani, da že sami čitatelji naši uganejo, kaj smo hoteli reči.

Vesti iz Štajerske.

— Hudodelstvo. Na Bregu pri Celju so naleteli o kopanju temelja za neko hišo 40 cm. pod površjem okostje moškega trupla, ki je ležalo kakih 10 do 15 let tukaj. Lasje in zobje so bili namreč še dobro ohranjeni. Sodne poizvedbe se vrše.

— »Dijaški dom v Celju«. Ozirom na poziv v včerajšnji številki moremo še javiti, da se je v Celju ustanovil poseben odsek z nalogo, naj ukrene potrebno, da se »Dijaški dom« v Celju konstituirajo čim prej. V ta odsek so voljeni:

Gg. Baš Lovro, c. kr. notar, dr. Ivan Dečko, odvetnik; Anton Cestnik, c. kr. gimnazijalni profesor; Jos. Kožuh, c. kr. gimnazijalni profesor; Franc Ogradi, opat; dr. Jos. Sernee, odvetnik.

Brzjavna poročila.

Dogodki v Belgiji.

BRUSELJ 22. (B.) Na addresso trgovinske zbornice, v kateri se je prosilo za posredovanje v političnem položaju, je odgovoril kralj: Vlada, ki se zvesto drži ustavnih predpisov, je vršila svojo dolžnost in je sledila tistej politiki, katero smatra vspešno za blaginjo in mir domovine.

Bolezen nizozemske kraljice.

GRAD LOO 22. (B.) Stanje kraljice je neizpremenjeno.

Iz angleške zbornice.

LONDON 22. (B.) Spodnja zbornica je v sprejela povišanje dohodninskega davka.

Razne vesti.

Petošolska ljubezon. Neka lepa ljubeznjiva igralka v Parizu je dobila nedavno krasen prstan s pismom, ki se glasi: »Gospica! Meni je 16 let, Vam 19. Jaz sem blazno zaljubljen v Vas, a gimnazijec sem še ter vem, da bi moja ljubezon odklonili; toda bodi čenost je najina! Shranite ta prstan ter mi ga prinesite čez 15 let, ko bom predsednik republike, v elizej. Dotlej ostanem Vaš zvesti Henrik Bertin!

Glumica se je, prečitavši to pismo, glasno zasmejala. Potem pa je začela razmišljati: kdo ve! Na Francoskem so se pripetili že vse drugi slučajji! Shranila je torej prstan kakor dragocen talisman, ki jej nekega dne morda donese sreče.

Zapomnimo si pa ime prihodnjega predsednika francoske republike. Henrik Bertin se glasi!

Prizor iz laških sodnih dvoran. V Rimu se vrši sedaj senzacijonelni proces proti znamenemu brigantu Musolino. Kakovo spoštovanje kaže ta brigant v sodni dvorani, priča nastopno:

Ko je Musolinu predsednik omenil umorstvo nekega Zoccoli in je očital obtoženou, da je poslednjega tudi oropal, je skočil Musolino srdito po koncu, češ: Takoj zapustim dvorano, če boate nadaljevali v tem tonu; Musolina se ne sumiči nekažnjeno tatvine.

Predsednik: »Torej vi niste tat in člen mafije?«

Musolino: »To je nesramna bajka, jaz nisem tat, jaz nisem člen mafije, jaz sem le maščevalec svoje časti!«

Ko so Musolinu kazali razno njegovo orožje, se je smejal ter metal na-nje ljubeznjive poglede in rekel: »Da, da, to je moje drago orožje.«

Suobtoženci izjavljajo, da so postopali iz strahu pred Musolinom, a jeden njih je namočil pomembno: »Musolino je Musolino.«

Brustvo »Zvezda«. Dunaj, I. Plankengasse 4, sporoča častitim udom in prijateljem svojim:

Odbor društva »Zvezda« uljudno naznanja, da bo meseca maja t. l. še le drugo nedeljo, to je 11. maja, društvena zabava s koncertom in sicer v dvorani »Ressource«, Dunaj, I. Reichsrathstrasse št. 3 — (za palačo drž. zbora).

Mesece junij, julij, avgust bodo društveni popoldanski izleti in sicer:

1. V Maria Enzersdorf, v nedeljo 1. junija — z južno železnico (Südbahnhof — do postaje Brunn-Maria Enzersdorf) — sestanek in koncert v Maria Enzersdorfu, v restavraciji »Zum Schottenhof«, Hauptstrasse 17; — izlet vodi g. Drag. Dolenc;

2. v Ober St. Veit, v nedeljo 6. julija, z mestno železnico (Stadtbahn) — sestanek in koncert v restavraciji »Zur Einsiedelei« — (v XIII. okraju, »Stock im Weg« št. 1); — izlet vodi g. Rudolf Malič;

3. v Irenenthal, v nedeljo 3. avgusta — vozi se po zahodni železnici (Westbahn) do postaje »Unter-Tullnerbach«; sestanek in koncert v restavraciji g. Antona Kunzla v Irenenthalu; izlet vodi g. Vinko Krušič. Sestanek bo vsakokrat ob 4. uri popoldne v naznanjenih restavracijah.

Od meseca septembra t. l. počenši bodo društvene zabave zopet na Dunaju, v dvorani »Ressource«, I. Reichsrathstrasse št. 3, in sicer vsako prvo nedeljo vsakega meseca (7. septembra, 5. oktobra, 2. novembra 7. decembra itd.)

Ker je društvu »Zvezda« namen: izobrazba, zabava v pristno slovenskem duhu ter podpiranje udov, kar dosega društvo s predavanji, ponkom v rznih strokah, petjem,

glasbo, gledališkimi predstavami itd., oklenilo se je »Zvezde« toliko vrlih Slovencev in Slovencev na Dunaju in okolici, da je dosedanja dvorana postala pretesna. Odbor je zato oekrbel več, pa tudi lepšo dvorano. Da bo ta polna, prosi odbor, da društvu ostanejo zvesti vsi dosedanjí udje in da vsak ud pridobi še po enega ali več udov za društvo. Na ta način bo »Zvezda« še bolj prospevala pod zmagonasnim praporom:

Naprej zastava Slave!

Dunaj, 6. aprila 1902.

Odbor društva »Zvezda«:

Jakob Pukl,

predsednik.

Dragotin Dolenc, podpredsednik, Rudolf Malič, tajnik, Jakob Šemé, blagajnik; odborniki: Alojzij Repič, Franjo Šusteršič, Ivan Vončina, France Marlak, Gabrijel Messner, Ivan Peterman.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenci nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PRVA TOVARNA za čopiče in ščetke Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteta čopičev za zidna dela neprežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlice, ščetk od perja, palice za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošnjčkov itd.

Vse po jako nizkih cenah.

V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene.
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana).
Moje pohištvo doneseno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
TRST
TOVARNA: ZALOGE:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
vogal, (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Iz-
vrstaje naroče tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na pai obrod
ali železnico franko.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTONI
GIESSHÜBLER
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Natečaj

U izvršenju zaključka občinskoga zastupstva od dne 18. novembra 1901 (proračunska razprava za godinu 1902) razpisuje se ovim natječaj za mjesto občinskoga zemljomera (geometra), kojemu će biti zadaća izmjeriti i procijeniti občinska zemljišta prigradjena od obćinara iza zadnjih izmjerenja u obćini Kastavskoj, te u pridruženih obćinah Berguda, Skalnica i Studena a eventualno i Klana.

Godišnja plaća zemljomeru opredjeljena je na kruna 2600 (dvie hiljade.)

Molitelji imaju podneti svoje molbo podpisatomu občinskomu glavarstvu do 15. maja 1902. a svjedocima dokazati svoju dob, pripadnost, koje su nauke školske i praksu izučili, dosadnje ponašanja i službovanje, uz dokaz, da su vješti podpuno u hrvatskom kao ovouredovnom jeziku u govoru i pismu.

Glavarstvo obćine Kastav,

dne 17. aprila 1902.

Načelnik:

JELUSIĆ

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo

Bogata zaloga raznovrstnih obuvala za gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so poštne proste.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in službencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloyd.

Izjaša.

Na razne javne čitanja, pričuje »Rojansko pojočno in konsumno društvo« v Rojani pri Trstu, da je bivši krčmar Ivan Marija Ferluga izstopil dne 1. sept. 1901 iz službe vsled neke neljube pomote društvenega tajnika in da je vse račune popolnoma in pošteno poravnal.

Roja n, dne 18. aprila 1902.

ODBOR.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva

Rudolf Exner

Trst. — Via della Stazione 1366 — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Pekarna

Antona Lampe-a, Trst, ulica Barriera vecchia št. 17, vsprejme 15-16-letnega razprodajalca.

Osmica.

Podpisani javljam slavnemu občinstvu, da sem odprl o s m i c o, kjer prodajam sveje belo in črno vino najboljšje vrste.

Uhod je v ulici Rossetti št. 52 (pod domobransko vojašnico.)

Priporočam se za mnogobrojen obisk udanih

Josip Meržek.

Tehnični urad.

Ustanovljeno 1877.

Zaloga strojev in železja.

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vokal Via Vienna).

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Inštalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč. Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd. Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za sta bišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle. Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement »Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.

In v obće vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrška je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav,

med kojimi:

12 žag za obdelovanje lesa in pripravljane dog.
36 vodnih napeljav.
17 tiskarn in kamnotiskarn.
13 mehaničnih delavnice.
31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.
16 naprav za kurjenje z gorko vodo in parom.
12 sladličarn, pekarn, tovarn za biškot in konfete.
32 napeljav električne luči.

Kakor tudi: Tovarne za kože, Tovarne za obleko itd. Perilnice, Predilnice, Tovarne za parafin in cerezin, sardine,

Mline, Podjetja za napravljane soli, Tovarne za delati zamaške, Stiskalnice olja, Naprave za vodno silo, Tovarne za šumeče vode, Distilerije, Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA.

Brez olja in masti! Ne napravi samo vsako lice nežno in pomlajeno, nego tudi belo in brez peg. Solne pege odpravi vsak z uporabo iste. Cena 3 lonč. gl. 1-50; antiseptično desar 2 gl. 1-50. vred.

ANTIRHEUNIN-MAZILLO

proti trganju in zbadanju v rokah. Cena 1 lončič 1 gl. 50 novč. 2 lončiča 2 gl. 4 lončiči gl. 3-20 s poštino vred ako se denar naprej pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM

„SALVATOR“

On čisti kri, ker je najboljša domača zdravila za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste soko ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse druge bolezni ki so označene v navodilu pridelanem vsakemu lončiču.

Cena omota 12 steklenič 2 gl. 50 novč., 24 steklenič 4 gl. 50 novč., — 48 steklenič 8 gl. s poštino ako se denar naprej pošlje lekarni

Prof. Dr. Concilije **„SALVATOR“** naj se pošiljajo na glavno skladišče

INJECTIO VEGETABILE v Varaždinu (Hrvatsko) **FR. RIEDLA**

St. L., II., 3 III. ter **CAPSULE VEGETABILE** lekarna k „SALVATORJU“ **VARAŽDIN (Hrvatsko)**

za tajne bolezni

NAJBOLEŠE DOMAČE ZDRAVILLO.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Tomsig Ludvik

v Gorici, ulica Morelli št. 30.

DELAVNICA

za pozlačevanje in dekoracije

Sprejema vse v to stroko spadajoče poprave, toliko za cerkve kolikor za zasebnike. Velika in izbrana zaloga latev za okvirje in drugih predmetov po zelo nizkih cenah.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolenjalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega.

— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovs, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in ozmernimi cenami.

Amalija vd. Italija

TRST. — ul. Malcanton 4. — TRST.

Velik izbor

pohištva, tapecarij, ogledal in okvirjev po nizkih cenah.

Ne boji se konkurence!

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé c. kr. častništvo, vladni, mestni in železniški uradniki ter vdove kakor tudi uradniški podjetij in privatni uradniki, ki so udje kakega penzijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na nepremičnine, urednostne listine, renté, vžitke, zavarovalne police itd.

Obrniti se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7, I

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kostarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali druge zbove.

Odlikovan z dvema zlatima in bro-nastimi kolajnam

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Tvrška Schivitz & C. i v Trstu

inženjerja Živica se priporoča svojim rojakom. Prodaja stroje in orodje za kmetijstvo in obrtništvo in vse dotične predmete najbolje sestave in izdelitve po najnižjih cenah. Posebno priporoča svoje neprenehljive stiskalnice za grozdje, tropine in sadje, svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in drugim sadnim boleznim in mrčesom, brentače „Emerje“, lagleje in trdnje od lesenih in železnih. Izdeluje načrte in tudi izvršuje dela vodovodov, vodnjakov, cest, mlinov in drugih industrijskih podvz. Popravlja tudi stroje.

Bogata njena zaloga in pisarna nahaja se na voglu ulice Ghega in Trgovinske ulice.

Lahoni nas bojkotirajo
Nemci Nemce podpirajo
Slovani mi trpimo.

Pekarna in sladličarna Jakob Jellen

v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež hruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim blagom v Trstu.

Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolenjalij, navadnega in najfinejšega olja, najfineje testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovs, itl. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina na

svdih in buteljkah. Fine pašne in dezeretne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij

in

ISTRSKI TERAN,

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmarjem in restavratorem.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molemu in ognju.

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.